

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN

UNIVERSITEIT GENT

Vakgroep Nederlandse Taalkunde

Blandijnberg 2

9000 Gent

Vragenlijst 124

DECEMBER 2000

LICHAAM 5

Dialect van :(stad, dorp, gehucht, wijk),

.....(gemeente).(prov.)

GESPROKEN DOOR :

Naam :

Geboorteplaats :

Geboortjaar :Geboortjaar :

Waar opgegroeid :

(vroeger) beroep :

In welke gemeente werd beroep uitgeoefend :

Dialect van moeder :

Dialect van vader :

Dialect van echtgeno(o)t(e) :

Ik ben naar school geweest tot jaar

Datum van invullen van vragenlijst :

Adres en telefoonnummer :

.....

.....

OPGETEKEND DOOR :

Naam :

Geboorteplaats :

Dialect :

(vroeger) beroep :

Ik ben naar school geweest tot jaar.

Hoogste diploma :

Adres en telefoonnummer :

.....

.....

Beste medewerker/ster,

Deze vragenlijst moet dienen voor een dialectwoordenboek. Wilt u er dus zorg voor dragen dat u steeds woorden geeft die in uw dialect gebruikelijk waren of zijn. Tracht de dialectuitspraak zo goed mogelijk weer te geven. Maak u echter geen zorgen als dat soms moeilijk blijkt te zijn. Elke aanduiding, hoe onvolmaakt ook, is welkom.

Vul ook de eerste bladzijde (met naam, geboorteplaats enz.) zo nauwkeurig mogelijk in. Mogen we u vragen de vragenlijst in te vullen voor slechts één plaats en niet voor een hele streek? Na 'dialect van : ...' hoort de naam te staan van één bepaalde plaats van voor de gemeentefusies, niet de naam van een streek.

4.2 Handelingen en bewegingen met betrekking tot voorwerpen

Hoe zegt u in uw dialect:	
1. Lichtjes, even (aan)raken? Bv. Ge moogt mij niet	
2. Naar iets grijpen? Bv. Hij wou zijn balpen	
3. Iets snel wegnemen, iets meegrissen? Bv. Hij wou nog vlug het laatste exemplaar van dat boek voor mijn neus	
4. Iets meenemen zonder het eerst te vragen? Bv. Een potlood van vader	
5. Een kleinigheid, waarvan men niet de eigenaar is, heimelijk wegnemen? Bv. Overal waar hij gaat moet hij een stylo	
6. Een groter en kostbaarder voorwerp, waarvan men niet de eigenaar is, heimelijk wegnemen? Bv. Als men zijn fiets niet op slot doet, kan men hem	
7. Iets voortdurend/aanhoudend in de handen nemen? Bv. Wat zeg je over iemand die voortdurend met iets, bijvoorbeeld een balpen, in de handen zit: hij zit weeral te	
8. Iets voortdurend vastnemen en terugleggen? Bv. Een moeder zegt tot haar kind: zit de appels toch niet zo te	
9. Hoe noemt u iemand die altijd iets met zijn handen moet doen, die altijd met iets bezig is, die altijd met zijn handen wil werken, knutselen, dingen herstellen? Bv. Hij is een echte	
10. In de hoogte/opwaarts heffen, oplichten? Bv. Met zijn drieën zullen we die zware steen wel kunnen	
11. Een kracht op iets uitoefenen om het te doen bewegen in de richting naar zich toe? Bv. Aan een touw	
12. Met een snelle, heftige beweging van zijn plaats	

trekken, snel en ruw trekken? Bv. Ik zag haar de stylo uit zijn handen	
13. Een snelle, korte beweging waardoor iets met een schok van zijn plaats wordt getrokken? Bv. Ze pakte de stylo met een uit zijn handen.	
14. Iets zo voorttrekken dat het over of langs iets glijdt? Bv. De aardappelzak was te zwaar om te dragen, dus moest ik hem	
15. De huid van bijvoorbeeld iemands arm met de vingers samenknijpen, eventueel door de huid tussen duim en wijsvinger vast te nemen? Bv. Het doet pijn als anderen (in) mijn arm	
16. De daad van het met de vingers samenknijpen van iemands huid, eventueel door de huid tussen duim en wijsvinger vast te nemen? Bv. Hij heeft me een in mijn arm gegeven.	
17. Hard slaan, onstuimig kloppen? Bv. Hij is op de deur aan het	
18. Iemand bij het haar grijpen?	
19. Onopzettelijk met iets ergens tegen stoten/bonken? Bv. Ik zag hem met zijn knie tegen de tafel	
20. Iets met gestrekte armen omvatten? Bv. Ik zag hem de zetel om die dan op te heffen.	
21. Bij iemand uit plagerij de huid op gevoelige plaatsen licht aanraken, zodat men moet lachen? Bv. Hou op met! Ik kan daar niet tegen aan mijn voeten.	
22. Met de hand herhaaldelijk over iets strijken? Bv. Ik wilde weten hoe glad de boomstam was dus besloot ik er eens over te..... ..	
23. Met de hand hard en herhaaldelijk over iets strijken? Bv. Wat zegt men als men met een vuile vlek op het tafellaken te doen heeft: ik heb er veel moeten aan/over om het proper te krijgen.	
24. Liefkozend strijken over iets of iemand? Bv. Iemand over zijn kaak	

25. Een liefkozend strijkje? Bv. Gezegd tegen een kind: Geef eens een	
26. Het wederzijds omhelzen, knuffelen, kussen, strelen van een moeder en haar kind, waarbij het kind eventueel bij haar op de schoot komt? Bv. Moeder en dochter zijn aan het	
27. Als een kind steeds wil geknuffeld worden door zijn moeder, als het steeds op moeders schoot wil zitten, dan zegt men: dat kind is aan het	
28. Een kind dat graag knuffelt en geknuffeld wordt door zijn moeder, dat graag op de schoot van zijn moeder zit en dat graag door zijn moeder omhelsd en gekust wordt? Bv. Dat kind is een echte	
29. De nagels van je vingers over de huid heen halen (bv. omdat men jeuk heeft)? Bv. Hij had jeuk aan zijn arm en hij begon te	
30. Met opzet de nagels scherp over iemands huid halen zodat die bloedt? Bv. Zie haar nu toch de andere kinderenals een valse kat!	
31. Met een krachtige zwaai van de arm iets uit de hand doen vliegen? Bv. Met sneeuwballen	
32. De hand heen en weer of op en neer bewegen om te groeten? Bv. Toen ik aankwam in het station stond hij al te	
33. Wat zegt u van iemand die in de verte gebaren staat te maken om iets duidelijk te trachten te maken? Meestal staat die persoon zich alleen maar belachelijk te maken, aangezien niemand begrijpt wat hij bedoelt. Bv. Wat staat hij daar nu (te).....? Ik versta er niets van!	

34. Kreukels maken in bijvoorbeeld een zakdoek, een blad papier? Bv. Je moet dat blad niet zo!	
35. Een proper blad vuil maken door er met vuile vingers op te zitten of met inkt te bekladden? Bv. Hij moet altijd zijn blad	
36. Geheel doen ondergaan in een vloeistof? Bv. Om een vuil hemd te wassen, kun je het eerst in het wateren er dan op schrobben.	
37. Al woelend en zoekend graven in de grond? Bv. Hij kon zich niet meer herinneren waar hij het geld begraven had, dus hij moest dagenlangin de tuin.	
38. Zenuwachtig zoeken, doorzoeken? Bv. Als je bijvoorbeeld een pen aan het zoeken bent in een lade die vol ligt met andere dingen en je vindt hem niet, dan ben je aan het in de lade.	
39. Kapot of stuk maken, schade toebrengen aan, vernielen? Bv. Hij heeft zitten prutsen aan de platendraaier zodat hij niet meer werkt; hij zou alles	
40. Iets door elkaar gooien? Bv. Hij vond niet direct zijn hemd in de kleerkast en daarom was hij alles aan het	
41. Iets (een tafellaken, de vloer, de tafel) vuil maken, door er bijvoorbeeld vlekken op te maken of erop te werken of er met zijn vuile vingers op te zitten? Bv. Hij moet altijd het tafellaken	
42. Vuil zijn, met vuiligheid knoeien? Bv. Als kinderen met slijk spelen en er elkaar mee vuil maken, dan zegt men: zie ze nu toch!	
43. Ergens (een kamer) opruimen en wegdoen wat je niet meer nodig hebt zodat die kamer er heel wat netter bijligt? Bv. Ik zal vanmiddag (in) mijn kamer wat	
44. Niet proper eten, met eten klieren en knoeien? Bv. Moeder zegt tegen haar kind dat met zijn eten knoeit: Je moet niet zo!	

45. Een persoon die niet proper kan eten, die altijd met zijn eten kliepert en knoeit, zodat je altijd kunt zien op welke plaats aan tafel die persoon gezeten heeft?	
46. Zachtjes en aanhoudend aan iets zuigen?	
47. Een beetje vloeistof of eten per ongeluk laten vallen en daardoor iets bevuilen? Bv. Koffie op het tafelkleed	
48. Voortdurend een weinig morsen als men iets verplaatst, zodat men een spoor achterlaat? Bv. Als iemand een zak zand ergens naartoe brengt en je kan zien langswaar hij gelopen heeft omdat hij voortdurend een beetje zand op de grond heeft laten vallen, dan zegt men: hij is aan het	
49. Wat doet u met een schop?	
50. Wat doet u met een spa?	
51. Wat doet u met een veegborstel?	
52. Met een klein borsteltje ergens over wrijven om het proper te krijgen? Bv. Om de roest van haar fiets te krijgen zal ze met een borsteltje moeten.....	
53. Schoonmaken; reinigen? Bv. Het is vrijdag, dus zullen ze vandaag het huis	
54. De delen van iets ten opzichte van elkaar omslaan en tegen elkaar leggen? Bv. Het linnengoed	

5. De slaap

55. Geneigd zijn tot slapen?	
56. Door en door vermoeid zijn? Bv. Als je de hele dag hard gewerkt hebt of de hele dag gefietst hebt, dan kun je 's avonds zijn.	
57. Wat is het gewone woord voor het meubel waarin men slaapt?	

58. Welk woord wordt daarvoor gebruik om te spotten? Bv. Als iemand zo moe is dat hij rare dingen zegt of doet, dan zeg je: het zou beter zijn als je in jekruipt!	
59. In slaap zijn? Bv. Als je moe bent, ga je naar bed om te	
60. Welk woord wordt daarvoor gebruikt om te spotten? Bv. Als iemand op een ongepast uur ligt te slapen, dan zeg je: zie hem daar nu	
61. Rust houden na arbeid of vermoeienis? Bv. Als haar man vermoeid thuiskomt van zijn werk zegt zijn vrouw: genoeg gewerkt; het is tijd om te	
62. Een korte of lichte slaap? Bv. Ze is niet diep aan het slapen; het is maar een	
63. Sluimeren, licht slapen? Bv. In de zomer ligt zij het liefst in de schaduw wat te	
64. Een korte of lichte slaap na het middagmaal doen?	
65. De korte of lichte slaap na het middagmaal zelf? Bv. Na de middag doet opa altijd een	
66. Tijdens de slaap een zingend keelgeluid maken? Bv. Als hij slaapt, kun je hem altijd horen	
67. Woorden of uitdrukkingen voor vast, aan één stuk door slapen? Bv. Je zult papa toch niet wakker krijgen, want hij is aan het	
68. Woorden of uitdrukkingen voor niet vast slapen, 's nachts verschillende malen wakker worden?	
69. 's Morgens in bed nog blijven liggen, terwijl men al halvelings wakker is?	
70. Woorden of uitdrukkingen voor "zeer lang slapen"?	
71. 's Avonds niet in slaap geraken: hij ligt te	
72. Zeer onrustig slapen, badend in het zweet?	

73. Iemand die 's nachts lang uitblijft of opblijft?	
74. Niet gaan slapen maar de hele nacht opblijven?	